

Republika e Kosovës
Republika Kosovo – Republic of Kosovo

Këshilli i Kosovës për Trashëgimi Kulturore
Savet Kosova za Kulturno Nasledje / Kosova Council for the Cultural Heritage

FORMULAR PROPOZIMI

**Paraqitja e Asetit të Trashëgimisë Kulturore për Përcaktim në Mbrojtje të Përhershme
Trashëgimi Arkeologjike, Arkitekturore, Peizazhkulturor**

EMËRTIMI ZYRTAR I ASETIT TË PROPOZUAR

Lokaliteti Arkeologjik “Fusha e madhe dhe Tuma” në Sadovinë të Jerlive

Fotografi pamje karakteristike, dt...

Data/t kryesore të themelimit të asetit:

Periudha/t historike: [Parahistori \(Periudha e metaleve\)](#)

Adresa, Qyteti/Fshati, Komuna

[Sadovine e Jerlive/ Viti](#)

Lloji i asetit të propozuar

Kategoria: [Trashëgimi Arkeologjike](#)

Nënkategoria: [Lokalitet Arkeologjik](#)

Numri i inventarit (unik): 002750

Numri i regjistrimit në KKTK

Statusi i mbrojtjes ligjore të mëhershme/ referenca e dokumentit/aktit nëse ka

[E.K. 0301-82/86 \(1986\)](#)

[LMMP-2012-2015 \(MKRS\)](#)

ARSYESHMËRIA RRETH VENDOSJES SË ASETIT NË MBROJTJE TË PËRHERSHME

Të përshkruhet arsyetimi se përse asemi i propozuar konsiderohet i rëndësishëm dhe duhet të vendoset në mbrojtje të përhershme.

Lokaliteti Arkeologjik i Sadovines ka vlera të rëndësishme në trashëgiminë kulturore të një epoke domethënëse për historinë e Kosovës.

“Fusha e madhe dhe Tuma” ndodhet në komunën e Vitise. Hulumtimet në këtë lokalitet i cili ndodhet në dalje të fshatit Sadovine në anën veriore, filluan më 2011. Në 6 tumat e identifikuar vizualisht në vitin 2011, vetëm njëra arriti të gërmojë. Kjo tume rezultoi të ishte boshe (kenotaf). Fatmirësisht arritëm të rikonstruojmë 2 ene nga dy fragmente të gjetura në tume

Kriteret e përzgjedhjes sipas së cilave është propozuar aseti

---

Specifikimi/përshkrimi i kriteres sipas Nentit 4, Rreg. Nr. 5.2008/MKRS

Tumat e Sadovines se Jerlive, i përkasin mijëvjeçarit të parë p.e.s.

Vlerat Historike: Për nga aspekti historik, vlera të vecanta të këtij lokaliteti mund të konsiderohen edhe nderlidhjet me kulturën tumulare dardane.

Vlerat shoqërore: Ky nekropol ka vlera të mëdha shoqërore pasi që përfaqëson vendin ku është zhvilluar rituali i varrimit të asaj popullate që ka jetuar në ato treva, mënyrën se si janë varrosur.

Vlerat Shkencore: Tumat e Sadovines se Jerlive janë simbol i identitetit kulturor të popullatës dardane që ka jetuar në territorin e Kosovës. Rit kryesor të varrimit kanë praktikuar kulturën tumulare. Sa i përket vlerave shkencore kjo tume nuk dha material të konsiderueshem arkeologjik.

Kjo mënyrë e varrimit dhe rituali i saj paraqesin rëndësi të jashtëzakonshme edhe në ditët e sotme. Janë shembuj se si janë kryer ceremonitë e varrimit të popullatës dardane.

Vlerat shpirtërore: Tumat e Sadovines se Jerlive janë simbol i identitetit kulturor të popullatës dardane që ka jetuar në territorin e Kosovës.

Propozuesi:

Institucioni:..Instituti Arkeologjik i Kosovës

Emri/ Mbiemri:Enver Rexha Nënshkrimi :

Adresa dhe kontakt informacione: Pallati i Muzeut të Kosovës/ Instituti Arkeologjik i Kosovës

Rruga “Nazim Gafurri” pa numër, 10000 Prishtinë

Tel: 044/ 115-423

Email: enver.rexha@rks-gov.net

Data : ....../...../.....

Bashkangjitur:Lista e të dhënave dhe dokumentacioni

1. Të dhënat mbi lokacionin e asetit
2. Të dhënat mbi asetin
3. Propozim deklarata e rëndësisë
4. Gjendja e asetit
5. Mbrojtja dhe menaxhimi i asetit/Masat juridike dhe teknike
6. Monitorimi
7. Dokumentacioni përcjellës

Pranimi

Nr. protokolit .../.../... Dt..../.../.....

Zyrtari përgjegjës

Emri ..... Nënshkrimi .....

1. LOKACIONI I ASETIT

Komuna, Qyteti/Fshati/Adresa

Lokaliteti Sadovine e Jerlive ndodhet në komunën e Vitise, ne dalje te fshatit Sadovine ne anen veriore.

Të dhëna themelore të Komunës, fshatit apo qytetit

Shtojcë1: A4-Harta e lokacionit të asetit në territorin e Komunës përkatëse

Koordinatat gjeografike - Latituda/Longituda

7524468.751; 4688430.672 (Sistemi koordinativ zyrtar i RKS, KosovaRef1)

Përshkrimi tekstual i situacionit të asetit të propozuar, me linjëzim të perimetrit territorial dhe zonës rrethuese për mbrojtje /buffer zone

---

Nekropoli tumular i Sadovines se Jerlive gjendet ne dalje te fshatit Sadovine ne komunën e Vitisë. Ky areal shfrytëzohet si toke bujqesore.

Perimetri i asetit të propozuar: 25 Hektarë

Zona rrethuese për mbrojtje/Bufer zone: 25 Hektarë

Sipërfaqja totale: 50 Hektarë

Hartat dhe planet e situacionit

Shtojcë 2:

- Planet e situacionit meshenjëzim të kufirit perimetral dhe zones rrethuese $P=1:500$ dhe $1:200$.
- Planet kadastrale të asetit të propozuar për mbrojtje dhe zones rrethitj, shfrytëzuesit/pronarë dhe përdorimi i tokës.
- Harta topografike në shkallë të gjërë, me shenjëzim të kufirit perimetral të asetit dhe zones së mbrojtur rrethitj (buffer zone), gjeoreferencat në min tri pika, koordinatat, shënimi i përpjesës, orientimi, projeksioni, emri i pronarit dhe data.
- Me qëllim të përfshirjes së asetit në GIS, informatat gjeografike digjitale për kufirin e perimetrit të asetit dhe zones rrethitj të paraqiten në form vektoriale.

2. PËRSHKRIMI I ASETIT

Përshkrimi i elementeve përbërëse të asetit, përfshirë ndërtesën/strukturën apo ndërtesat/strukturat, stratografinë dhe elementet tjera ndërlidhëse me asetin

---

- Përshkrimi i asetit të propozuar nga momenti i propozimit, duke specifikuar përmbajtjen e të gjitha elementeve dhe karakteristikat domethënëse të tyre ndërlidhur me atributet e trashëgimisë kulturore.
- Në rastin e trashëgimisë arkitekturore (monument, ansambël apo lokalitetet) dhe të trashëgimisë arkeologjike (monument, ansambël, lokalitet apo rezervat) të bëhet përshkrimi i të gjitha elementeve ndërlidhëse të asetit në kuptimin e veçorive të trashëgimisë kulturore. Në këtë kuadër përfshihet përshkrimi i ndërtesës/strukturës ose ndërtesave/strukturave, planimetritë, sistemi i ndërtimit, stili arkitekturor, proporcionet, ritmi, enterieri, materialet, datimi dhe aspektet tjera ndërlidhëse të lokacionit të asetit, siç janë terreni, oborri, mobiljet, pikturat, mbishkrimet, mjedisi rreth tij, etj.
- Në rastet e qyteteve ose të një kuarti historik, të bëhet përshkrimi i ndërtesave historike kryesore të karakterit publik dhe plani i bazës së sipërfaqës perimetrale të asetit me përshkrimin e mjedisit rrethues.
- Ndërlidhur me lokalitetet apo rezervatet arkeologjike dhe artin shkëmbor, të bëhet përshkrimi i peizazhit mjedisor. Ndërsa, peizazhi kulturor të përshkruhet njëjtë si në rastet e lartëshënuara, duke përqëndruar vëmendjen në specifikat e interakcionit historik ndërmjet natyrës dhe njeriut.
- Nder 6 tumat e identifikuara vizualisht në vitin 2011, vetëm njerën arritem ta gërmojmë. Kjo tume rezultoi të ishte boshe (kenotaf). Fatmirësisht arritem të rikonstruojmë 2 ene nga dy fragmente të gjetura në tume.

Shtojcë 3: Dokumentacioni teknik i gjendjes aktuale të ndërtesës/strukturës, ndërtesave/strukturave kryesore të asetit të propozuar për mbrojtje, në P= 1:200, përfshir planimetrit dhe prerjet kryesore, fasadat karakteristike, aksonometria (mundësisht), dhe fotografi karakteristike të enterierit dhe eksterierit.

Funksioni (përdorimi) aktual /Shfrytëzuesi/t/Pronësia e ndërtimeve dhe tokës

---

Tokë bujqësore private

Rëndësia/vlera/t

Vlerat Historike: Për nga aspekti historik, vlera te veçanta te këtij lokaliteti mund te konsiderohen edhe ndërlidhjet me kulturën tumulare dardane.

Vlerat shoqërore: Ky nekropol ka vlera të mëdha shoqërore pasi që përfaqëson vendin ku është zhvilluar rituali i varrimit të asaj popullate që ka jetuar në ato treva, mënyrën se si janë varrosur .

Vlerat Shkencore: Tumat e Sadovines se Jerlive janë simbol i identitetit kulturor të popullatës dardane që ka jetuar në territorin e Kosovës. Rit kryesor të varrimit kanë praktikuar kulturën tumulare. Sa i përket vlerave shkencore kjo tume nuk dha material te konsiderueshëm arkeologjik.

Kjo mënyrë e varrimit dhe rituali i saj paraqesin rëndësi të jashtëzakonshme edhe ne ditët e sotme. Janë shembuj se si janë kryer ceremonitë e varrimit të popullatës dardane.

Vlerat shpirtërore: Tumat e Sadovines se Jerlive janë simbol i identitetit kulturor të popullatës dardane që ka jetuar në territorin e Kosovës.

Kriteret/vlerat/ interesi

- *Përshkrimi i atributëve/vlerave të asetit sipas kriterëve të përcaktuara në Nenin 4, të Rreg.Nr.5.2008/MKRS)*

Kategoria e rëndësisë

- *Lokale, nacionale.*

Zhvillimi historik i asetit

- *Përshkrimi i formësimit të asetit ngatërmel iderit në gjendjen aktuale, duke specifikuar ndryshimet, transformimet, demolimet apo rindërtimet dhe në historinë e konservimit.*
- *Ndërlidhur me asetet e trashëgimisë arkitekturore dhe arkeologjike, të bëhet paraqitja e fazave kryesore ndërtimore për monumente, ansambl dhe lokalitete. Peizazhikulturor, të përshkruhet sipas të dhënave të lartëshënuara, duke përfshirë aspektin e historisë së aktivitetit të jetës në mjedisin natyror.*
-

3. PROPOZIM DEKLARATA E RËNDËSISË NË PËRPUTHJE ME ATRIBUTET DHE VLERAT

- *Atributet dhe vlerat që paraqet aseti, sipas kriterëve të përcaktuara në nenin 4, Rreg. Nr.05, 2008, MKRS.*
- *Analiza komparative e aseteve të njejta në nivelin lokal, nacional dhe më gjërë*
- *Autenticiteti/Integriteti*

Vlerat Historike: Për nga aspekti historik, vlera të veçanta të këtij lokaliteti mund të konsiderohen edhe ndërlidhjet me kulturën tumulare dardane.

Vlerat shoqërore: Ky nekropol ka vlera të mëdha shoqërore pasi që përfaqëson vendin ku është zhvilluar rituali i varrimit të asaj popullate që ka jetuar në ato treva, mënyrën se si janë varrosur .

Vlerat Shkencore: Tumat e Sadovines së Jerlive janë simbol i identitetit kulturor të popullatës dardane që ka jetuar në territorin e Kosovës. Rit kryesor të varrimit kanë praktikuar kulturën tumulare. Sa i përket vlerave shkencore kjo tume nuk dha material të konsiderueshëm arkeologjik.

Kjo mënyrë e varrimit dhe rituali i saj paraqesin rëndësi të jashtëzakonshme edhe në ditët e sotme. Janë shembuj se si janë kryer ceremonitë e varrimit të popullatës dardane.

Vlerat shpirtërore: Tumat e Sadovines së Jerlive janë simbol i identitetit kulturor të popullatës dardane që ka jetuar në territorin e Kosovës.

4. GJENDJA E ASETIT/ FAKTORËT NDIKUES DHE RREZIKU

- *Përshkrimi i gjendjes së ruajtjes të elementeve origjinale të asetit*
- *Përshkrimi i gjendjes teknike*
- *Faktorët ndikues ndaj asetit, presionet e zhvillimit bashkohor, adaptimet, transformimet, demolimet, ndërtimet e reja, agrokultura, veprimet tjera ilegale, ndotja, fatkeqësitë natyrore, aksidentale, etj.*

Rreziku kryesor i këtij lokaliteti është vend shtirrja e tij në toka bujqësore. Punimet bujqësore janë armiku kryesor i këtij lokaliteti, poashtu duhet të mos i harrojmë ndërtimet dhe hapjen e puseve, për ujitjen e tokës.

5. MBROJTJA DHE MENAXHIMI I ASETIT/POLITIKA, MASAT JURIDIKE DHE TEKNIKE

- Programet/Planet e promovimit, interpretimit, mbrojtjes dhe mirëmbajtjes së autenticitetit/integritetit të asetit, duke specifikuar nevojën dhe planet për ndërhyrje hulumtuese, riparimi urgjent, restaurimet dhe adaptimet për përdorim bashkëkohorë.
- Përdorimi i ndërtesës dhe shfrytëzuesit/pronari
- Statusi i asetit në relacion me legjislacionin për planet e zhvillimit territorial dhe programet tjera zhvillimore.
- Relacioni i mbrojtjes së asetit me Planet ekzistuese zhvillimore të qytetit, fshatit, Komunës dhe Planin Hapsinorë të Kosovës.
- Sistemi i menaxhimit të asetit
- Resurset financiare vjetore në dispozicion apo të nevojshme
- Resurset profesionale në dispozicion dhe nevojat
- Kushtet për vizitor dhe statistikat

Shtojcë4: Projekt propozimet për punë hulumtuese dhe teknike, dhe Plani i menaxhimit të asetit

6. MONITORIMI/INSPEKTIMI

- Përshkrimi i sistemit të monitorimit dhe inspektimit periodik i asetit, agjenda vjetore e inspektimit të asetit, mënyra dhe forma e raportimit me dokumentim
- Emërtimi i institucionit përgjegjës dhe kontakta adresa

7. DOKUMENTACIONI PËRCJELLËS

- Fotografi, slajda dhe material audiovizuel, në formë të shtypur dhe digjitale.
- Kopje e Formularit standard të regjistrimit të asetit në Inventarin e Trashëgimisë Kulturore (ID Kartela).
- Kopje e Aktit të mëhershme mbi statusin ligjor të asetit.
- **Shtojcë 1,** A4-Harta e lokacionit të asetit në territorin e Komunës përkatëse, formë të shtypur dhe digjitale.
- **Shtojcë 2,** Planet e situacionit të asetit me shenjzim të kufirit perimetral dhe zones rrethuese, P=1:200 dhe P=1:500, në formë të shtypur dhe digjitale.
- Plani kadastral i asetit të propozuar për mbrojtje dhe zones rreth tij, me paraqitjen e të dhënave për parcelat, shfrytëzuesit/pronarët dhe përdorimi i tokës.
- Harta topografike në shkallë të gjërë, me shenjzim të kufirit perimetral të asetit dhe zones rreth tij (buffer zone), në formë të shtypur dhe digjitale.
- Informatat gjeografike digjitale për kufirin e perimetrit të asetit dhe zones rreth tij të paraqiten në formë vektoriale.
- **Shtojcë 3:** Dokumentacioni teknik i gjendjes aktuale të ndërtesës/strukturës, ndërtesave/strukturave kryesore të asetit të propozuar për mbrojtje, në P=1:200, përfshirë planimetrit dhe prerjet kryesore, fasadat (pamjet) karakteristike, aksonometria (mundësisht), dhe fotografi karakteristike të enterierit dhe eksterierit.
- **Shtojcë4:** Projekt propozimet për punë hulumtuese apo ndërhyrje teknike dhe Plani i menaxhimit të asetit të propozuar për mbrojtje.

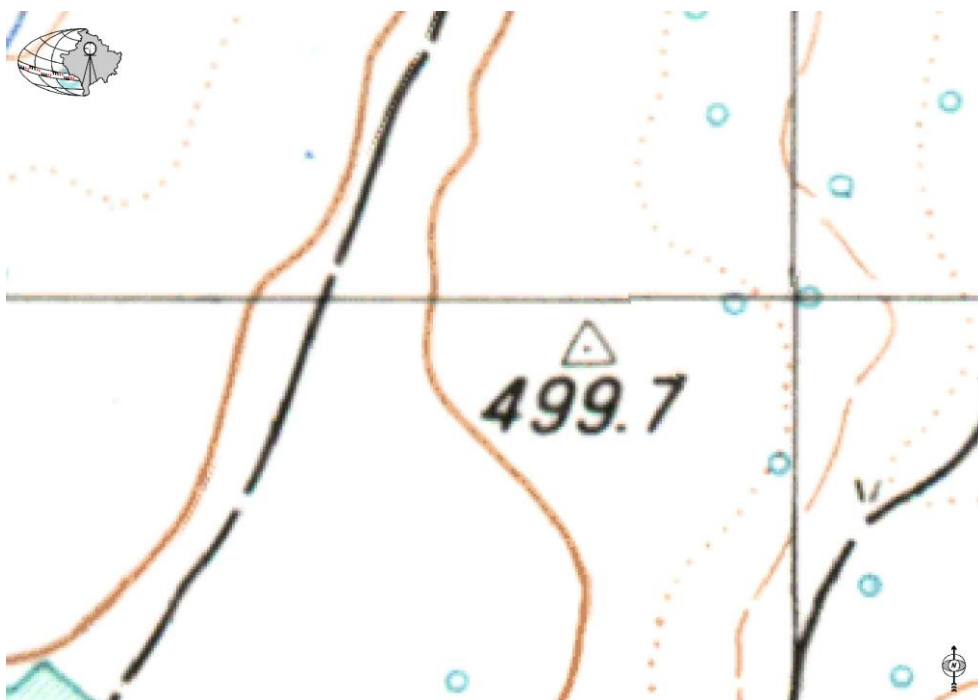

Harta e vendndodhjes së Komunës së Vitisë

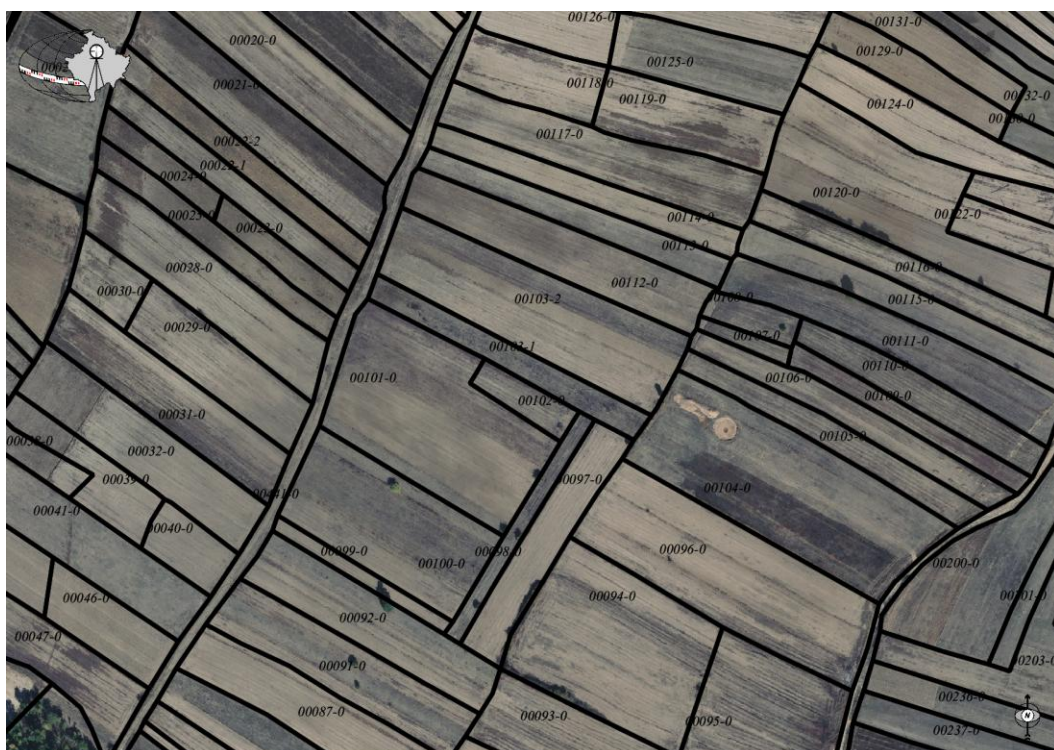

Aerofoto e e vend shtrirjes së Lokaliteti Arkeologjik “Fusha e madhe dhe Tuma” në Sadovinë të Jerlive

Harta topografike e vend shtrirjes së Lokaliteti Arkeologjik“Fusha e madhe dhe Tuma” në Sadovinë të Jerlive

Harta e parcelave me numër të parcelave në Lokaliteti Arkeologjik“Fusha e madhe dhe Tuma” në Sadovinë të Jerlive

8. PËRGATITJA E FORMULARIT

Formulari u përgatit nga: [Luan Gashi \(Arkeolog\)](#)

Institucioni: [Instituti Arkeologjik i Kosovës](#)

Adresa: [Pallati i Muzeut të Kosovës/ Instituti Arkeologjik i Kosovës](#)

[Rruga “Nazim Gafurri”](#) pa numër, 10000 Prishtinë

Tel: 044/ 650-171

Email: gashi.luan@gmail.com

Data .../.../.....

Nënshkrimi .....